



15.6.2016

Julkinen

Rahoitusmarkkinaosasto
Kariniemi

K 16/2016 vp Eduskunnan pankkivaltuuston kertomus 2015 – Talousvaliokunnan asiantuntija-kuuleminen

Eduskunnan pankkivaltuuston kertomus 2015 (K16/2016 vp) antaa kattavan kuvan Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toiminnasta kertomusvuonna. Keskityn lausunnossani muutamaaan Suomen pankkisektorin ja rahoitusmarkkinaviranomaisten yhteistyön kannalta ajankohtaiseen politiikkateemaan, joita on käsitelty myös pankkivaltuuston arvioissa Finanssivalvonnan toiminnasta.

Finanssivalvonta pankkiunionissa

Pankkiunionin perustaminen on tuonut perustavanlaatuisia muutoksia pankkien sääntelyyn ja niiden valvontaan EU:ssa. Pankkiunionin yhteiset instituutiot ja erityisesti pankkisektoreiden keskinäinen vastuu kriisinratkaisun kustannusten kattamisesta on jatkossa otettava huomioon yhtenä läpileikkaavana näkökulmana myös Finanssivalvonnan toiminnassa.

Yhteisen valvontamekanismin puitteissa tehtävät ratkaisut heijastuvat suoraan myös Suomen pankkisektoriin ja määrittävät keskeisesti pankkiunionin perustana olevan yhteisen sääntökirjan käytännön toimeenpanoa. Onkin tärkeää, että Finanssivalvonnan johtokunta tarkastelee Finanssivalvontaa osana yhteistä valvontamekanismia asettaessaan tavoitteet organisaation toiminnalle ja päättäessään sen toimintalinjoista sekä strategisista valinnoista. Esimerkkinä ajankohtaisista politiikkakysymyksistä tässä suhteessa voidaan pitää EKP:n toimia EU-lainsäädännössä valvojille osoitetun harkintavallan yhdenmukaiseksi soveltamiseksi. Vastaava prosessi kansallisen harkintavallan rajaamisesta on seuraavaksi edessä myös kansallisen lainsäädännön osalta.

Makrovakauseräpolitiikka

Pankkivaltuusto on kehottanut Finanssivalvontaa kehittämään ja vakiinnuttamaan makrovakauserävalvontaa yhdessä Suomen Pankin ja valtiovarainministeriön kanssa. Käsitykseni mukaan viranomaisyhteistyö makrovakauserävalvonnan saralla on lähtenyt käyntiin hyvin. Jatkossa viranomaisten pohdittavaksi nousee ainakin kaksi haastetta tehokkaasti makrovakauserävalvonnan toimeenpanon kannalta. Toimialan rakennemuutoksen seurauksena saattaa nousta tarve tarkastella nykyistä makrovakauseräpolitiikan työkalupakkia uudestaan. Sivuliikkeitymisen seurauksena luoton tarjontaan kohdistuvat välineet saattavat menettää osan tehostaan, minkä johdosta voisi olla tarpeen ottaa käyttöön nykyistä laajemmin luoton kysyntäpuoleen vaikuttavia välineitä. Toinen haaste liittyy toimenpiteiden ajoitukseen. Makrovakauseräanalyysiin, itse päätöksiin, niiden

toimeenpanoon ja lopulta vaikuttavuuteen liittyy usein huomattava viive. Tämä on hyvä tiedostaa päätöksenteossa.

Yhteistyö Rahoitusvakausturvaston kanssa

Pankkivaltuusto on myös kehottanut Finanssivalvontaa panostamaan yhteistyöhön viime vuonna perustetun Rahoitusvakausturvaston kanssa. Rahoitusvakausturvasto hankki viime kesänä toimitilat Suomen Pankin yhteydestä ja käsitkseni mukaan ratkaisu on osoittautunut onnistuneeksi edesauttaen viranomaisten välistä yhteistyötä.

Keskeinen haaste viranomaisyhteistyön näkökulmasta liittyy jatkossa pankeilta kerättävän taloudellisen tiedon IT-järjestelmiin, elvytys- ja kriisinratkaisun suunnitteluun sekä itse elvytys- ja kriisinratkaisutilanteen koordinointiin. Tietojärjestelmien osalta olisi luonnollisesti suotavaa, että uusi virasto voisi tukea mahdollisimman paljon jo olemassa oleviin keskuspankin ja valvontaviranomaisten järjestelmiin, jolloin tiedonkeruun hallinnollinen taakka jäisi pienemmäksi. Oman lisänsä haasteisiin luonnollisesti tuo jaettu toimivalta EU:n kriisinratkaisuneuvoston ja EKP:n pankkivalvonnan kanssa.

Rahoitusvakausturvaston perustaminen on osa laajamittaista sääntelyuudistusta, jolla pyritään rahoitusmarkkinakriisien tehokkaaseen ennaltaehkäisyyn ja hallintaan. Uusi lainsäädäntö on muuttanut täysin aiemmat käytännöt ja lähtökohdat rahoitusmarkkinoiden kriisitilanteiden hallintaan. Myös Finanssivalvonnalle on osoitettu merkittäviä uusia tehtäviä ja toimivaltuuksia tältä osin. On tärkeää, että Rahoitusvakausturvaston kanssa tehtävän yhteistyön ohella Finanssivalvonta huomioi uuden sääntelyn tavoitteet ja niiden tehokkaan toteutumisen myös muussa toiminnassaan.

Finanssivalvonnan rahoitus

Valtiovarainministeriön tammikuussa asettama työryhmä on viime kuukausien aikana arvioinut Finanssivalvonnan toiminnan rahoittamista koskevan lainsäädännön muutostarpeita. Työryhmän ehdotusten tavoitteena on ollut varmistaa, että lain perusteella kerättävät valvontamaksut riittävät kattamaan Finanssivalvonnan lakisääteisten tehtävien uskottavan, mutta tehokkaan toimeenpanon kustannukset myös toimialan todennäköisen rakennemuutoksen jälkeen. Työryhmä on myös pyrkinyt varmistamaan että valvontamaksujen jakautuminen eri valvottavaryhmien kesken vastaa pääpiirteissään niitä koskevien lakisääteisten valvontatehtävien laajuutta.

Työryhmän mietintö on viimeistelyvaiheessa ja se pyritään luovuttamaan ministerille vielä kesäkuun aikana. Tämän jälkeen mietintö lähtee lausuntokierrokselle ja lausuntopalautteen jälkeen tavoitteena on antaa hallituksen esitys asiasta syksyllä.